Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής

2025/2056(INI)

14.5.2025

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με τον αντίκτυπο της τεχνητής νοημοσύνης στον χρηματοπιστωτικό τομέα
(2025/2056(INI))

Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής

Εισηγήτρια: Arba Kokalari

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....10

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ.....12

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τον αντίκτυπο της τεχνητής νοημοσύνης στον χρηματοπιστωτικό τομέα (2025/2056(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 9ης Απριλίου 2025, με τίτλο «Σχέδιο δράσης για μια ήπειρο ΤΝ» (COM(2025)0165),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), της 25ης Φεβρουαρίου 2025, με τίτλο «Artificial intelligence in EU investment funds: adoption, strategies and portfolio exposures» (Τεχνητή νοημοσύνη στους οργανισμούς επενδύσεων στην ΕΕ: υιοθέτηση, στρατηγικές και ανοίγματα χαρτοφυλακίου),

– έχοντας υπόψη τη δημόσια δήλωση της ESMA, της 30ής Μαΐου 2024, σχετικά με τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ) στην παροχή επενδυτικών υπηρεσιών για ιδιώτες επενδυτές,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA), της 10ης Φεβρουαρίου 2025, με τίτλο «Impact Assessment of EIOPA's Opinion on AI governance and risk management» (Εκτίμηση επιπτώσεων της γνωμοδότησης της EIOPA σχετικά με τη διακυβέρνηση της ΤΝ και τη διαχείριση κινδύνων),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της EIOPA, της 30ής Απριλίου 2024, με τίτλο «Report on the digitalisation of the European Insurance sector» (Έκθεση σχετικά με την ψηφιοποίηση του ευρωπαϊκού ασφαλιστικού τομέα),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ), της 29ης Νοεμβρίου 2024, με τίτλο «Risk Assessment Questionnaire (RAQ) – Autumn 2024» (Ερωτηματολόγιο εκτίμησης κινδύνου – Φθινόπωρο 2024),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της ΕΑΤ, της 4ης Αυγούστου 2023, με τίτλο «Machine learning for internal ratings-based models» (Μηχανομάθηση για μοντέλα εσωτερικών διαβαθμίσεων),

– έχοντας υπόψη τη δημοσίευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 7ης Μαΐου 2024, με τίτλο «The rise of artificial intelligence: benefits and risks for financial stability» (Η ανάδυση της τεχνητής νοημοσύνης: οφέλη και κίνδυνοι για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα),

– έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, της 15ης Δεκεμβρίου 2023, με τίτλο «Generative Artificial Intelligence in finance» (Παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη στα χρηματοοικονομικά),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών, της 12ης Δεκεμβρίου 2024, με τίτλο «Regulating AI in the financial sector: recent developments

and main challenges» (Ρύθμιση της τεχνητής νοημοσύνης στον χρηματοπιστωτικό τομέα: πρόσφατες εξελίξεις και κύριες προκλήσεις),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών, της 13ης Ιουνίου 2024, με τίτλο «Intelligent financial system: how AI is transforming finance» (Ευφυές χρηματοπιστωτικό σύστημα: πώς η τεχνητή νοημοσύνη μετασχηματίζει τον χρηματοπιστωτικό τομέα),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της ομάδας εμπειρογνωμόνων υψηλού επιπέδου προς την G7, της 19ης Δεκεμβρίου 2024, με τίτλο «Artificial Intelligence and Economic and Financial Policy Making» (Τεχνητή νοημοσύνη και χάραξη οικονομικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής),

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, της 14ης Νοεμβρίου 2024, με τίτλο «The Financial Stability Implications of Artificial Intelligence» (Επιπτώσεις της τεχνητής νοημοσύνης στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1624 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2024, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας[1],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη)[2],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009, (ΕΕ) αριθ. 648/2012, (ΕΕ) αριθ. 600/2014, (ΕΕ) αριθ. 909/2014 και (ΕΕ) 2016/1011[3],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)[4],

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2016/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2016, σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων[5],

---

[1] ΕΕ L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj.
[2] ΕΕ L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.
[3] ΕΕ L 333 της 27.12.2022, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj.
[4] ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.
[5] ΕΕ L 26 της 2.2.2016, σ. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/97/oj.

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014 , για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012[6],

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ[7],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012[8],

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ[9],

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των οδηγιών 2003/41/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010[10],

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ)[11],

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ)[12],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 3ης Μαΐου 2022 σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη στην ψηφιακή εποχή[13],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής (A10-0000/2025),

---

[6] ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/600/oj.
[7] ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj.
[8] ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.
[9] ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj.
[10] ΕΕ L 174 της 1.7.2011, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/61/oj.
[11] ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj.
[12] ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/65/oj.
[13] ΕΕ C 465 της 6.12.2022, σ. 65.

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι με τον κανονισμό της ΕΕ για την τεχνητή νοημοσύνη θεσπίζεται το πρώτο ολοκληρωμένο κανονιστικό πλαίσιο για την τεχνητή νοημοσύνη (ΤΝ) παγκοσμίως·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κανονισμός για την ΤΝ ορίζει δύο περιπτώσεις χρήσης υψηλού κινδύνου για τον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, και συγκεκριμένα τη χρήση συστημάτων ΤΝ για τη βαθμολόγηση της καταναλωτικής πίστης και τις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας, καθώς και τη χρήση των συστημάτων αυτών για τις εκτιμήσεις κινδύνου και την τιμολόγηση σε σχέση με την ασφάλιση ζωής και υγείας·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύστημα ΤΝ ορίζεται στον κανονισμό για την ΤΝ ως μηχανικό σύστημα που έχει σχεδιαστεί για να λειτουργεί με διαφορετικά επίπεδα αυτονομίας και μπορεί να παρουσιάζει προσαρμοστικότητα μετά την εφαρμογή του και το οποίο, για ρητούς ή σιωπηρούς στόχους, συνάγει, από τα στοιχεία εισόδου που λαμβάνει, πώς να παράγει στοιχεία εξόδου, όπως προβλέψεις, περιεχόμενο, συστάσεις ή αποφάσεις που μπορούν να επηρεάσουν υλικά ή εικονικά περιβάλλοντα·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συστήματα που χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της μαθηματικής βελτιστοποίησης ή για την επιτάχυνση και την προσέγγιση παραδοσιακών, καθιερωμένων μεθόδων βελτιστοποίησης, όπως οι μέθοδοι γραμμικής ή λογιστικής παλινδρόμησης, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ορισμού του συστήματος ΤΝ·

Κατάσταση της υιοθέτησης της ΤΝ στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

1. σημειώνει την ευρεία και διαφοροποιημένη υιοθέτηση της ΤΝ στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών της ΕΕ, καθώς παγιώνεται η χρήση της μηχανομάθησης και η παραγωγική ΤΝ εφαρμόζεται όλο και περισσότερο ως εργαλείο στήριξης· τονίζει ότι η πλειονότητα των περιπτώσεων χρήσης ΤΝ αποσκοπεί στον εξορθολογισμό διαδικασιών υποστήριξης (back-office), καθώς οι περισσότερες εφαρμογές αντιπροσωπεύουν εύκολα υλοποιήσιμους στόχους και όχι καινοτομίες υψηλού κινδύνου, ενώ λίγες μόνο από τις περιπτώσεις χρήσης αφορούν την επαφή με τους πελάτες, και δεν έχουν καταγραφεί περιπτώσεις αυτοκαθοδηγούμενων μοντέλων[14]·

2. επισημαίνει ότι η χρήση της ΤΝ στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες μπορεί να αποφέρει κοινωνικά οφέλη, μεταξύ άλλων σε σχέση με τον εντοπισμό της απάτης, τους ελέγχους για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την υποστήριξη των πελατών, την παρακολούθηση των συναλλαγών, τον έλεγχο των κυρώσεων, τη διεκπεραίωση των αξιώσεων, την εξατομικευμένη παροχή χρηματοοικονομικών συμβουλών, την αξιολόγηση πιστωτικού κινδύνου, την υποστήριξη της κανονιστικής συμμόρφωσης, την ένταξη στο πελατολόγιο και την επαλήθευση ταυτότητας, την εποπτεία της αγοράς και την παρακολούθηση της κατάχρησης της αγοράς·

3. σημειώνει ότι οι κύριοι κίνδυνοι που συνδέονται με τη χρήση της ΤΝ στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες απορρέουν από την ποιότητα, την ακρίβεια και την

[14] Ερωτηματολόγιο εκτίμησης κινδύνου της ΕΑΤ, φθινόπωρο 2024· Έκθεση της EIOPA σχετικά με την ψηφιοποίηση του ευρωπαϊκού ασφαλιστικού τομέα· Έκθεση της ESMA σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη στους οργανισμούς επενδύσεων της ΕΕ.

αντιπροσωπευτικότητα των δεδομένων στα οποία εκπαιδεύονται τα μοντέλα, καθώς και από την ανάγκη να διασφαλίζεται ισχυρή διακυβέρνηση των δεδομένων, να προλαμβάνονται τυχόν μεροληπτικά αποτελέσματα και να αποφεύγονται οι συστημικές προκαταλήψεις· σημειώνει τις προκλήσεις όσον αφορά τα τρωτά σημεία στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και την εξηγησιμότητα των συστημάτων ΤΝ·

4. κατανοεί ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα έχουν υιοθετήσει μια συνετή και σταδιακή προσέγγιση για την ανάπτυξη και την εφαρμογή συστημάτων ΤΝ, με σκοπό να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με την υφιστάμενη οριζόντια και τομεακή νομοθεσία· υπογραμμίζει ότι αυτή η συνετή προσέγγιση μπορεί επίσης να οφείλεται στο γεγονός ότι δεν έχει ακόμη παρουσιαστεί αντίστοιχη ζήτηση από τους πελάτες, καθώς και στην εξέλιξη των προσδοκιών των πελατών και σε παραμέτρους κινδύνου·

5. σημειώνει την εξάρτηση των χρηματοπιστωτικών φορέων της ΕΕ από παρόχους τεχνολογίας τρίτων χωρών όσον αφορά το λογισμικό και τα εργαλεία ΤΝ, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε κίνδυνο συγκέντρωσης και να μειώσει τη διαπραγματευτική ισχύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων κατά τη διαπραγμάτευση ή την τροποποίηση συμβατικών όρων για υπηρεσίες ΤΝ· τονίζει ότι οι εταιρείες της ΕΕ πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τις υφιστάμενες υποδομές υπολογιστικού νέφους για την ανάπτυξη και την εφαρμογή της ΤΝ· υποστηρίζει, ωστόσο, τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει η ΕΕ για να τονώσει την ανάπτυξη της ΤΝ και των υποδομών υπολογιστικού νέφους·

Κανονιστικό τοπίο για την ΤΝ στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

6. τονίζει ότι ο τομέας των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ρυθμίζεται σε μεγάλο βαθμό και υπόκειται σε πολλαπλές τομεακές νομοθετικές πράξεις τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, γεγονός που υποχρεώνει τους φορείς να διαχειρίζονται κινδύνους σε διάφορους τομείς, όπως η προστασία των δεδομένων, η γενεαλογία των δεδομένων, η ποιότητα των δεδομένων, η διακυβέρνηση των δεδομένων, η επιχειρησιακή ανθεκτικότητα, η εξωτερική ανάθεση, ο κίνδυνος μοντέλου, τα μεροληπτικά αποτελέσματα, και ο κίνδυνος αγοράς και ο πιστωτικός κίνδυνος· σημειώνει ότι οι εν λόγω νομοθετικές πράξεις συναποτελούν το πλαίσιο για την εφαρμογή και τη διακυβέρνηση της ΤΝ στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών[15]·

7. εκφράζει την ανησυχία του για τις κανονιστικές επικαλύψεις μεταξύ του κανονισμού για την ΤΝ και της τομεακής νομοθεσίας, οι οποίες οδηγούν σε ανασφάλεια δικαίου·

8. υπενθυμίζει ότι ο κανονισμός για την ΤΝ προβλέπει περιορισμένες παρεκκλίσεις για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όταν υπάρχουν ισοδύναμες απαιτήσεις βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες· εκφράζει την ανησυχία του για την έλλειψη επαρκούς καθοδήγησης σχετικά με την ερμηνεία αυτών των κανονιστικών επικαλύψεων και αλληλεπιδράσεων· προειδοποιεί ότι δεν πρέπει να

[15] επισημαίνει ότι ορισμένα αξιοσημείωτα παραδείγματα σχετικής τομεακής νομοθεσίας είναι ο κανονισμός για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, η οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, η οδηγία «Φερεγγυότητα ΙΙ», η οδηγία για τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων, ο κανονισμός για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, η οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, ο κανονισμός σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα, η οδηγία σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και η οδηγία ΟΣΕΚΑ, καθώς και συνοδευτικές κατευθυντήριες γραμμές και ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα από τους ευρωπαϊκούς εποπτικούς οργανισμούς·

ακολουθείται μαξιμαλιστική προσέγγιση κατά την ερμηνεία του κανονισμού για την ΤΝ, καθώς αυτό θα περιπλέξει περαιτέρω τη συμμόρφωση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων· αναγνωρίζει την πρόκληση που προκύπτει από το γεγονός ότι οι οργανισμοί εποπτείας έχουν διαφορετικές νομικές ερμηνείες και προσδοκίες όσον αφορά την εφαρμογή του κεκτημένου, με αποτέλεσμα τον κατακερματισμό της ενιαίας αγοράς·

9. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι ο ΓΚΠΔ και οι απαιτήσεις του σχετικά με την ελαχιστοποίηση των δεδομένων, τον περιορισμό του σκοπού, τη συγκατάθεση των πελατών και την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα επιβάλλουν περιορισμούς στη χρήση της ΤΝ στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες·

Συστάσεις για τη διασφάλιση της υπεύθυνης χρήσης της ΤΝ στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

10. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η ΕΕ υστερεί όσον αφορά την καινοτομία και τις επενδύσεις στον τομέα της ΤΝ· πιστεύει ότι ο τομέας των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ως ο τομέας με τις υψηλότερες δαπάνες για υπηρεσίες και προϊόντα ΤΠΕ, έχει τη δυνατότητα να λειτουργήσει ως καταλύτης για την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων στην ΤΝ·

11. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει σαφήνεια και καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονται οι υφιστάμενοι κανονισμοί για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες στη χρήση της ΤΝ σε αυτές· θεωρεί ότι η εν λόγω καθοδήγηση θα πρέπει να έχει ως στόχο να διευκολύνει τη χρήση της ΤΝ στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών· ζητεί συνεκτικούς ορισμούς και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου, προκειμένου να αποφεύγονται οι αλληλεπικαλυπτόμενες απαιτήσεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων εκτίμησης κινδύνου·

12. προειδοποιεί ότι δεν πρέπει να εγκριθεί νέα τομεακή νομοθεσία για τη ρύθμιση της ΤΝ στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, καθώς υπάρχουν ήδη καθιερωμένοι τομεακοί κανόνες που καλύπτουν την εφαρμογή της ΤΝ· πιστεύει ότι αυτό θα δημιουργούσε πρόσθετα επίπεδα πολυπλοκότητας και αβεβαιότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επωφεληθεί ο τομέας από τη χρήση της ΤΝ· συνιστά θερμά στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να συντονίζονται ώστε να αποφεύγεται ο κανονιστικός υπερθεματισμός στη σχετική νομοθεσία και να αποτρέπεται η δημιουργία νέων φραγμών στις διασυνοριακές αγορές·

13. καλεί τις ευρωπαϊκές και εθνικές εποπτικές αρχές να στηρίξουν την υιοθέτηση της ΤΝ προωθώντας συνεκτικές ερμηνείες και αποφεύγοντας την υπερβολικά αυστηρή εφαρμογή των υφιστάμενων κανονισμών· πιστεύει ότι, εάν δεν στηριχθεί η υιοθέτηση της ΤΝ, υπάρχει κίνδυνος να μην μπορέσει να επωφεληθεί ο τομέας των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών από την ΤΝ· τονίζει ότι η στάση και η προσέγγιση των εποπτικών αρχών είναι εξίσου σημαντικές με τους ίδιους τους κανόνες· συνιστά οι εποπτικές προσπάθειες να δίνουν προτεραιότητα σε απτούς, λειτουργικούς κινδύνους, όπου αυτοί εντοπίζονται, και όχι σε αφηρημένες ή θεωρητικές ανησυχίες·

14. πιστεύει ότι οι σημαντικές αλλαγές στη χρήση της ΤΝ θα δημιουργήσουν ανάγκη για κατάλληλες δεξιότητες και ταλέντα, δεδομένου ότι η χρήση της ΤΝ εξαρτάται από τις ανθρώπινες ικανότητες· υποστηρίζει τα μέτρα του κλάδου για τη βελτίωση της κατανόησης και της υπεύθυνης χρήσης της τεχνολογίας ΤΝ στον τομέα· ζητεί

μεγαλύτερη σαφήνεια όσον αφορά τις απαιτήσεις του κανονισμού για την ΤΝ σε σχέση με τη συμμόρφωση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με τις απαιτήσεις γραμματισμού στον τομέα της ΤΝ·

°

° °

15. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η παρούσα έκθεση εξετάζει τη χρήση και τον αντίκτυπο της ΤΝ στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και στο κανονιστικό τοπίο. Η εισηγήτρια παρέχει συστάσεις πολιτικής για να καταστεί δυνατή η χρήση της ΤΝ στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και να αποσαφηνιστούν οι κανονιστικές επικαλύψεις. Η έκθεση εξετάζει πτυχές που αφορούν ειδικά τον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και δεν καλύπτει ζητήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα άλλων επιτροπών.

Η εισηγήτρια πιστεύει ότι είναι απαραίτητο η συζήτηση προσανατολισμού σχετικά με την ΤΝ στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες να βασίζεται στην πραγματικότητα και να επικεντρώνεται σε απτά και εύλογα ζητήματα. Πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο και η απτή πραγματικότητα της χρήσης της τεχνολογίας στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, χωρίς εικασίες σχετικά με αφηρημένες ή θεωρητικές ανησυχίες.

Κατά συνέπεια, η έκθεση ξεκινά με την ανάλυση της εφαρμογής της ΤΝ στον τομέα. Σημειώνει ότι η πλειονότητα των περιπτώσεων χρήσης ΤΝ αποσκοπεί στη μείωση του κόστους μέσω του εξορθολογισμού των δραστηριοτήτων και όχι στη δημιουργία νέων ροών εσόδων. Καθώς οι περισσότερες περιπτώσεις χρήσης αντιπροσωπεύουν εύκολα υλοποιήσιμους στόχους και όχι καινοτομίες υψηλού κινδύνου, θα μπορούσαμε να πούμε ότι η εφαρμογή της ΤΝ στον χρηματοπιστωτικό τομέα ήταν συνετή. Απέχουμε πολύ από ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα που να λειτουργεί με αυτόνομα και αυτοκαθοδηγούμενα μοντέλα ΤΝ ή να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από αυτά, και το οποίο να απειλεί τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και τα συμφέροντα των καταναλωτών.

Στην πραγματικότητα ισχύει το αντίθετο: καθώς ο τομέας υπόκειται σε αυστηρές ρυθμίσεις και θεωρείται σημαντική η ευθύνη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, το μεγαλύτερο μέρος των περιπτώσεων χρήσης είναι χαμηλού κινδύνου και περιλαμβάνει ανθρώπινο έλεγχο. Ωστόσο, η διάδοση και η υιοθέτηση των τεχνολογιών ΤΝ σε ολόκληρο τον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ενέχει σημαντικές δυνατότητες. Δεν συνεπάγεται μόνο οφέλη σε σχέση με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του τομέα, των υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, αλλά μπορεί επίσης να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και στον αποτελεσματικότερο εντοπισμό της απάτης.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η εφαρμογή της ΤΝ στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες δεν ενέχει κινδύνους. Τα ζητήματα της ποιότητας των δεδομένων, της εξηγησιμότητας και της διαφάνειας της ΤΝ αποτελούν πρόκληση σε αυτόν τον τομέα, όπως και σε άλλους τομείς. Ωστόσο, ο τομέας των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με τις πολυάριθμες λεπτομερείς οδηγίες και κανονισμούς του, είναι σε θέση να αντιμετωπίσει αυτούς τους κινδύνους. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, είτε πρόκειται για τράπεζες, ασφαλιστικές επιχειρήσεις ή διαχειριστές περιουσιακών στοιχείων, υποχρεούνται από τη νομοθεσία της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες να διαθέτουν συστήματα για την ποιότητα των δεδομένων, τη γενεαλογία των δεδομένων, τη διακυβέρνηση των δεδομένων, την επιχειρησιακή ανθεκτικότητα, την εξωτερική ανάθεση, τον κίνδυνο μοντέλου, τους κινδύνους συγκέντρωσης, τα μεροληπτικά αποτελέσματα και άλλα ζητήματα, τα οποία παρέχουν ένα πλαίσιο για την εφαρμογή και τη διακυβέρνηση της ΤΝ. Καθώς συνεχίζεται η ανάπτυξη της ΤΝ στον χρηματοπιστωτικό τομέα, θα είναι ζωτικής σημασίας να συνεχιστεί η παρακολούθηση αυτών των κινδύνων και να παρέχονται στους ειδικούς του

χρηματοπιστωτικού τομέα πόροι, κατάρτιση και γραμματισμός στον τομέα της ΤΝ.

Η εναλλακτική λύση είναι να υιοθετηθεί μια περιοριστική προσέγγιση όσον αφορά την εφαρμογή της ΤΝ στον χρηματοπιστωτικό τομέα, και να θεσπιστεί νέα νομοθεσία λόγω του φόβου για άγνωστες επιπτώσεις ή λόγω της επανάπαυσης στην υφιστάμενη κατάσταση. Μια τέτοια πολιτική θα στερούσε από τον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών τη δυνατότητα χρήσης της ΤΝ. Αυτό θα υπονόμευε τελικά την ανταγωνιστικότητα του τομέα, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και τα οφέλη που παρέχονται στους καταναλωτές. Θα είχε επίσης αρνητικό αντίκτυπο στις επενδύσεις σε τεχνολογίες ΤΝ, δεδομένου ότι ο τομέας των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών είναι αυτός με τις υψηλότερες δαπάνες για υπηρεσίες και προϊόντα ΤΠΕ. Κάτι τέτοιο δεν αποτελεί λογική επιλογή υπό το πρίσμα του παγκόσμιου ανταγωνισμού για την ΤΝ, της υποκείμενης σκληρής γεωπολιτικής πραγματικότητας και της υστέρησης της ΕΕ στον τομέα αυτό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού, η εισηγήτρια δηλώνει ότι έλαβε εισηγήσεις από τις ακόλουθες οντότητες ή πρόσωπα κατά την εκπόνηση του σχεδίου έκθεσης:

Οντότητα και/ή πρόσωπο
Associazione Bancaria Italiana
L'Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (ACPR), Banque de France
BlackRock
Bundesverband deutscher Banken e.V.
Danske Bank A/S
Deutsche Bank AG
European Banking Authority (EBA)
European Banking Federation
European Commission (DG FISMA)
European Fund and Asset Management Association (EFAMA)
European Insurance and Occupational Pensions Agency (EIOPA)
European Securities and Markets Authority (ESMA)
Eurofinas
Febelfin
Fédération bancaire française
Finance Denmark
Finance Sweden
Finance Watch
Finansförbundet (Financial Sector Union of Sweden)
Finansinspektionen (Financial Supervisory Authority, Sweden)
Finanssiala ry - Finance Finland
GDV - German Insurance Association
Insurance Europe
Klarna Bank AB
Mastercard Europe
Mistral AI
Nordea Bank Abp
OpenAI OpCo, LLC
Rabobank
Salesforce Inc.
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)
Société Générale
Stripe, Inc.
Svenska Handelsbanken AB
Svensk Försäkring (Insurance Sweden)
Swedish Financial Technology Association
Swedbank AB (publ)
The Alan Turing Institute

Trygg-Hansa

Ο ανωτέρω κατάλογος συντάσσεται υπό την αποκλειστική ευθύνη της εισηγήτριας.

Όταν φυσικά πρόσωπα προσδιορίζονται στον κατάλογο με το όνομά τους, με τα καθήκοντά τους ή και με τα δύο, η εισηγήτρια δηλώνει ότι υπέβαλε στα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα τη Δήλωση περί ιδιωτικότητας αριθ. 484 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), η οποία ρυθμίζει τους όρους που ισχύουν για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων και τα δικαιώματα που συνδέονται με την εν λόγω επεξεργασία.